

ADVIES UITGEBRACHT
DOOR DE ECONOMISCHE EN SOCIALE RAAD
VOOR HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
TIJDENS ZIJN ZITTING VAN 20 MAART 2008

inzake

**de eerste reeks ontwerpen van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering
tot tenuitvoerlegging van de organieke ordonnantie van 13 december 2007
betreffende de steun ter bevordering van de economische expansie**

EERSTE REEKS ONTWERPEN VAN BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT TENUITVOERLEGGING VAN DE ORGANIEKE ORDONNANTIE VAN 13 DECEMBER 2007 BETREFFENDE DE STEUN TER BEVORDERING VAN DE ECONOMISCHE EXPANSIE

Advies van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 20 maart 2008

Aanhangigmaking

Op 15 februari 2008 heeft de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, van de Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering belast met Economie een adviesaanvraag ontvangen betreffende de eerste reeks ontwerpen van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot tenuitvoerlegging van de organieke ordonnantie van 13 december 2007 betreffende de steun ter bevordering van de economische expansie.

Na de goedkeuring te hebben ontvangen voor een verlenging van vijf dagen van de wettelijke termijn voor de indiening van zijn advies, en na onderzoek door zijn Commissie Economie tijdens haar zittingen van 13 en 17 maart 2008 brengt de Economische en Sociale Raad het volgend advies uit.

Advies

Algemene overwegingen

Na de voorstelling van deze eerste reeks ontwerpen van Besluit door vertegenwoordigers van de Minister, vindt de Raad het nadelig dat hij het statistisch verslag betreffende de steun voor het jaar 2007 niet kan bestuderen alvorens zich uit te spreken. Hij vraagt dan ook dat deze informatie hem zal worden overgemaakt alvorens de tweede trein van uitvoeringsbesluiten te ontvangen.

De Raad pleit voor een uitgebreide informatiecampagne bij de ondernemingen en in het bijzonder bij de zelfstandigen, de micro- en de kleine ondernemingen die meer moeilijkheden ondervinden om nuttige informatie te verzamelen.

De Raad merkt tenslotte op dat voor elk van de zes nieuwe uitvoeringsbesluiten een herlezing van de teksten op spelling- en grammaticafouten noodzakelijk is, alsook een juiste afstemming van het Frans en het Nederlands. Sprekende voorbeelden zijn hier de verschillen die opduiken tussen de artikels 6, 22 § 2 en 26, 3° in het ontwerp van besluit betreffende de steun voor algemene investeringen.

De Raad vraagt dat het volledig nieuw pakket van maatregelen (eerste en tweede trein) vanaf 1 januari 2009 en niet in verschillende fasen van toepassing zou zijn. Voorafgaand (tweede helft 2008) dient een informatiecampagne op touw te worden gezet om het geheel van bedrijven hierover te informeren.

Het VOB vraagt de uitvoering van een grondige impactstudie waarmee de Brusselse economische expansiewetgeving op permanente basis met het Vlaams en Waals stelsel kan worden vergeleken. De resultaten van deze studie moeten toelaten om, rekening houdend met de Brusselse specificiteiten, de ondernemingen onder dezelfde omstandigheden, een gelijke behandeling te garanderen (level playing field).

De middenstandsorganisaties wensen dat de openbare steunvoorziening, die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt aangewend, rekening houdt met de Brusselse specificiteiten en in het bijzonder diegene die bijzonder typerend zijn voor het Brussels economisch weefsel, zoals de sectoren van handel en diensten, als toegelaten sectoren behoudt.

Het VOB en de middenstandsorganisaties vinden het belangrijk dat naast de herziening van de maatregelen inzake expansiesteun verder werk wordt gemaakt van een bedrijfsvriendelijk klimaat en fiscaliteit.

De middenstandsorganisaties verzoeken de Regering om een steunvoorziening voor het scheppen van werkgelegenheid in te voeren, en dit ten gunste van alle werkgevers in alle beroepen, met inbegrip van de vrije beroepen.

Het BCSPPO is van mening dat indien de openbare dienstenverstrekkende instellingen, binnen het kader van de verzelfstandiging van de door de overheid beheerde bedrijven, de concurrentie moeten aangaan met de privé, zij dan ook over dezelfde exploitatievoorwaarden moeten kunnen beschikken en derhalve niet van deze steun mogen worden uitgesloten.

Tijdens de hoorzitting van de Raad met de vertegenwoordigers van de Minister en van het gewestelijk Bestuur werd gewezen op de talrijke fraudepogingen die gepaard gingen met de tenuitvoerlegging van de vroegere besluiten voor "economische expansie". De representatieve vertegenwoordigers van de werknemers vinden deze feitelijke situatie bijzonder verontrustend, hoewel ze met genoegen vaststellen dat in de opstelling van de *nieuwe besluiten* bijzondere aandacht werd besteed aan de beperking van de frauderisico's.

De representatieve werknemersvertegenwoordigers wijzen er eveneens op een groot voorstander te zijn van het beginsel van de contractuele vastlegging van de economische steunverlening (gevolgen voor de netto-creatie van arbeidsplaatsen).

Bijzondere beschouwingen over de algemene beginselen

NIET-RETROACTIVITEIT VAN DE STEUNMAATREGELLEN

De representatieve vertegenwoordigers van de werknemers uiten hun grote voldoening over de invoering (de bevestiging) van het beginsel van de niet-retroactiviteit bij steunmaatregelen. Ze beschouwen dit beginsel als een fundamenteel element in de strijd tegen de zogenaamde voordeeleffecten. Het komt er immers op aan om in de investeringsbeslissingen het werkelijk bevorderende karakter van de steunmaatregelen voor economische expansie te waarborgen.

De middenstandsorganisaties zijn van mening dat een retroactiviteitstermijn bijzonder nuttig was voor kleine ondernemingen die intern niet over gespecialiseerde diensten beschikken en moeilijkheden hebben om de voorgeschreven termijnen na te leven. Daarom, en rekening houdend met de kasproblemen die veel zelfstandigen en ZKO's ondervinden, pleiten de UCM en het LVZ voor het behoud van een redelijke termijn met een beperkte retroactiviteit (3 tot 6 maanden).

Het VOB verwijst naar vorige adviezen van de Raad, waarin het zich positief over de retroactiviteit van de steunmaatregelen uitsprak. De Regering wenst nu deze termijnen te schrappen, hierbij verwijzend naar een Europese eis.

Het VOB is echter van mening dat indien niet daadwerkelijk kan worden aangetoond dat het schrappen van de retroactiviteit een Europese verplichting is, die in andere regio's en lidstaten van toepassing zal zijn, dan dient voor hen de retroactiviteit te blijven behouden. Het is immers belangrijk voor bedrijven om hun eigen planning te kunnen afwerken.

VEREENVOUDIGING EN HARMONISERING VAN HET ONDERZOEK VAN DE DOSSIERS

De representatieve vertegenwoordigers van de werknemers ondersteunen de inkorting van de termijnen en de uniformering van de geplande behandeling van de aanvragen.

De middenstandsorganisaties pleiten voor een vereenvoudigde procedure bestaande uit het indienen van één enkel dossier met een maximaal aantal of zelfs alle benodigde administratieve documenten. In een tweede fase bevestigt het bestuur de ontvangst van het dossier, vermeldt het de eventueel ontbrekende documenten en verzoekt het de onderneming deze ontbrekende documenten binnen een termijn van 30 dagen in te dienen. Het bestuur behandelt onmiddellijk de volledige dossiers.

De middenstandsorganisaties pleiten dus voor de afschaffing van de voorafgaande vergunning en het indienen van een volledig dossier in een tweede fase. Sommige ondernemingen zullen onmiddellijk een volledig dossier kunnen indienen en andere zullen in kennis worden gesteld van de ontbrekende documenten die ze binnen een termijn van 30 dagen moeten indienen. Dergelijke verkorte procedure zou voor alle ondernemingen meer aangewezen zijn.

Het VOB verwijst opnieuw naar vorige adviezen van de Raad, waarin het al vroeg om de afhandelingstermijnen in te korten. Het ijvert voor een eenvoudige en korte procedure waarbij de administratieve last voor de bedrijven tot een minimum beperkt blijft en het is voor hen dan ook onaanvaardbaar dat de procedure wordt verlengd (zie bijv. algemene investeringen waar de procedure van 180 naar 240 dagen wordt verlengd).

RESPONSABILISERING VAN HET BESTUUR

De Raad drukt zich positief uit over een schadevergoedingsmechanisme voor de ondernemingen ingeval vertraging bij de administratieve behandeling.

INDEXATIE VAN DE STEUN

De Raad verheugt zich over de invoering van dit beginsel, dat hij als normaal beschouwt.

Het VOB vraagt bijkomend dat de indexatie om de 3 (i.p.v. 5) jaar zou gebeuren. Ze zijn hierbij van mening dat de toekomstige indexatie echter geen reden mag zijn om maximumsteunbedragen naar beneden toe te herzien (zie bijv. studies en diensten van consultants) of plafonds in te voeren (zie bijv. algemene investeringen).

Bijzondere beschouwingen per besluit en per artikel

DEFINITIES VAN DE ONDERNEMING EN VAN DE MICRO-, KLEINE EN MIDDELGROTE ONDERNEMINGEN

Artikel 2

Het VOB en de vertegenwoordigers van de werknemers vinden het belangrijk dat bij de toepassing van de ordonnantie en haar uitvoeringsbesluiten effectief de meest actuele Europese definitie wordt gebruikt. In dit verband stellen ze dan ook voor om dit artikel te vervangen door : *"Voor de toepassing van voorgenoemde organieke ordonnantie en van hun uitvoeringsbesluiten, verstaat men onder micro-, kleine en middelgrote ondernemingen die ondernemingen die beantwoorden aan de meest recente Europese definitie, zoals bepaald door de Europese Commissie."*

STEUN VOOR ALGEMENE INVESTERINGEN

Algemene beschouwing

De representatieve vertegenwoordigers van de werknemers stellen vast dat de maximumbedragen van de steun, onder meer via de aanvullende steunmaatregelen inzake economie, gemakkelijk zullen worden bereikt. Bijgevolg vragen ze zich af welke bedrijfssectoren of ondernemingen nog "prioritair" zijn, gezien voor een onderneming het loutere feit een "starter" te zijn al volstaat om deze maximumbedragen te bereiken. Bovendien betreuren ze dat door dit feit de impact van de "werkgelegenheidsdimensie" - paradoxaal genoeg - wordt verminderd.

Artikel 5, 1° en artikel 7

Het VOB en de middenstandsorganisaties vragen om de artikels 5,1° en 7 te herformuleren of op zijn minst dat de memorie van toelichting verduidelijkt wat precies moet worden verstaan onder moderniseringsinvesteringen die uitgesloten zijn van het voordeel van de steunmaatregelen voor algemene investeringen, en ook duidelijk bepaalt dat moderniseringsinvesteringen van een bepaalde omvang (algemene investeringen die het geheel van de bedrijfsmiddelen en inrichting van een bedrijfsactiviteit betreffen en de vervanging beogen van goederen die overigens volledig afgeschreven en verouderd zijn) niet als vervangingsinvesteringen moeten worden beschouwd.

Het VOB en de middenstandsorganisaties stellen aldus de volgende herformulering voor van artikel 5,1°: *"vervangings-, moderniseringsinvesteringen van geringe omvang of "* en van artikel 7 : *"wordt uitsluitend als toelaatbare investering in aanmerking genomen, de materiële of immateriële investering of het investeringsprogramma voor de oprichting van een vestiging of voor de uitbreiding en grondige modernisering en diversificatie van een bestaande vestiging."*

Artikel 5, 9°

De middenstandsorganisaties vragen om hier een mogelijkheid te voorzien om tweedehandsmateriaal dat bij erkende verkopers wordt aangekocht toch als toelaatbare investering in aanmerking te laten komen.

Het VOB stelt vast dat tweedehandsmateriaal tot nu toe bij de toelaatbare investeringen was ingedeeld.

Artikel 13

De middenstandsorganisaties vragen om het lid "*Daarenboven moet het bedrag per factuur gelijk zijn aan of hoger zijn dan 500 euro*" af te schaffen, omdat ze van mening zijn dat alleen het investeringsprogramma in zijn geheel in aanmerking moet worden genomen.

Artikel 15

Het VOB is van mening dat micro- en kleine ondernemingen van dezelfde maximale steunpercentages moeten kunnen genieten, zoals in het huidige besluit het geval is.

Voor wat de ontwikkelingszone betreft, ijvert het VOB ervoor dat bedrijven, die niet in de zone gelokaliseerd zijn maar toch een zekere invloed op de zone uitoefen (bijv. inzake tewerkstelling), gebruik van de steunpercentages voor de ontwikkelingszone kunnen maken. Dit principe wordt eveneens toegepast voor de toegekende steun in het kader van het Brussels operationeel programma voor het Europese Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) 2007-2013.

Gevolg gevend aan het verzoek van het VOB stellen de middenstandsorganisaties voor om de artikels 24,4° en 25,3° als volgt te herformuleren : "*Een vermeerdering van 12,5 % wordt toegekend aan ondernemingen die een nieuwe vestiging oprichten binnen de ontwikkelingszone en/of in de linten voor de in het GBP geïdentificeerde handelskernen*". Een dergelijke formulering is coherent met het beleid van de Brusselse Regering dat er op gericht is om de bestaande handelskernen te versterken.

Het VOB is van mening dat in Brussel grote investering nodig zijn. Zodoende is de invoering van het plafond van 350.000 € voor hen niet aanvaardbaar. In de andere Gewesten is hiervan trouwens geen sprake en ook de Europese Unie is hier geen vragende partij.

De middenstandsorganisaties keuren het principe van een limiet goed daar ze geen garanties hebben voor het behoud van een toereikende jaarlijkse begroting, waarvan kan worden verwacht dat ze aan de vragen van alle ondernemingen beantwoordt. Ze vrezen dat bij het ontbreken van een limiet het risico op uitputting van de begroting tot gevolg zal hebben dat de dossiers van een aantal kleine ondernemingen worden uitgesloten.

Artikels 19, 20 en 21

De representatieve vertegenwoordigers van de werknemers vragen zich af of de controle op de naleving door de ondernemingen, die een aanvullende steun inzake werkgelegenheid genieten, van de verbintenis om zich bij aanwervingen "bij voorkeur" tot *ACTIRIS* te richten wel doeltreffend is.

Aanvullende steun, artikel 22 en volgende

Het ABVV heeft eveneens twijfels over de twee criteria voor toekenning van de steun :

- "*de onderneming stelt een laag- of middengeschoolde werknemer tewerk*" ;
- "*de onderneming stelt werknemers tewerk waarvoor ze een vermindering van de sociale bijdragen geniet*".

Deze beide criteria, voor zover ze geen enkele wervingsverplichting inhouden, zijn namelijk niet zonder risico's wat het voordeeleffect voor de ondernemingen betreft.

Bovendien leidt het hier bedoelde tweede criterium in de non-profitsector in zekere zin, mutatis mutandis, tot een zogenaamde situatie van "dubbele subsidiering", waarmee de overheid niet zou mogen instemmen.

Artikel 23, 4°

De middenstandsorganisaties zijn van mening dat hier enige coherentie vereist is, omdat men dit lid kan interpreteren in de zin dat enkel de ondernemingen in de bouwsector die in het kader van de renovatie van gebouwen installatiewerken en afwerkingen uitvoeren, in aanmerking komen. Het lijkt hun echter dat de bouwsector in zijn geheel in het CET als een prioritaire sector werd geïdentificeerd.

Artikel 23

De Raad is van mening dat "informatica en engineeringbedrijven" eveneens dienen te blijven behouden.

De middenstandsorganisaties vragen om onderstaande Nace-codes toe te voegen.

1° : toevoegen : 95 - reparatie

3° : groothandel toevoegen : 462-469

4° : uitbreiding tot 43.999 = ondernemingen voor chape, schouwen,.... en 494 - verhuizers

Uitsluiting van nieuwbouw en engineering, slopen en bouwrijp maken - 412-42-43

5° : uitbreiding naar 59 - productie TV, film,... en 631 : website, gegevensverwerking

6° : onderzoek en ontwikkeling – ook creatieve sectoren : 73, met o.m. 732 (marktonderzoek), 74 (ander, fotografen, grafisch ontwerpers,....)

8° : NACE 82 - administratieve ondersteuning van bedrijven

9° : NACE 96 - persoonsverzorging

Artikel 35

Het VOB en de middenstandsorganisaties wensen hier de oude formulering te behouden. Dit houdt in dat de vraag om betaling van een eerste schijf van 50 % en van een tweede schijf van 30 % van het totaalbedrag van de steun kan worden gevraagd na de realisatie van respectievelijk 25 en 75 % van het investeringsprogramma.

Bijlage I, uitgesloten sectoren

Teneinde ondubbelzinnigheid te voorkomen en een rechtszekerheid te vrijwaren, stellen de middenstandsorganisaties voor om "*de andere vrije beroepen, uitgezonderd de starters*" te schrappen of door de overeenstemmende NACE-codes te vervangen.

STEUN BIJ AANWERVINGEN

De middenstandsorganisaties stellen vast dat de forfaitaire steun voor een VTE lager ligt dan de steun die vroeger werd toegekend. Ze vrezen dus dat de vermindering van deze steun de kleine ondernemingen, door de essentie van het risico, in de uitvoering van nieuwe projecten zal afremmen.

Het VOB en de vertegenwoordigers van de werknemers zijn vragende partij om de impact van deze wijziging (van drempel aantal werknemers naar forfaitaire steun) gedurende 1 jaar te monitoren en daarna te evalueren en zonodig aan te passen.

STEUN VOOR DE OMKADERING EN VOOR KENNISOVERDRACHT

Artikel 2, 7°

De Raad vraagt om hier de titel in "*onderwijsinrichtingen en opleidingsinstellingen*" te wijzigen.

Artikel 4, 1°

De middenstandsorganisaties pleiten voor een uniformering van beide besluiten inzake de overdracht van ondernemingen. Ze wensen dat kleine ondernemingen evenals micro-ondernemingen voor beide steunmaatregelen in aanmerking komen en dat de uitgesloten sectoren beperkt blijven en minstens met die van het besluit inzake de aanwervingen overeenstemmen.

Artikel 5, 2°

Het ABVV stelt met genoeg vast dat de leeftijdsgrenzen voor de peter en voor de stagiair integraal werden behouden.

De middenstandsorganisaties zijn van mening dat pensionering niet de enige reden voor een overdracht van de onderneming is. Andere factoren kunnen een rol spelen. Bijgevolg oordelen ze dat de leeftijdsvoorwaarde niet opportuun is, omdat de doelstelling erin bestaat om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk ondernemingen worden overgenomen.

Artikel 12

De middenstandsorganisaties vragen om hier naast "*uitzonderlijk en dringend karakter*" ook nog "*opleiding die uitsluitend of hoofdzakelijk gericht is op het verbeteren van het huidige of toekomstige bedrijfsfunctioneren van de onderneming*" te vermelden.

Artikel 12, lid 3

De Raad vraagt om hier "*minstens 2 jaar actief*" door "*minstens 2 jaar relevante ervaring*" te vervangen.

Artikel 16, 1°

De middenstandsorganisaties vragen om ook hier de Nace-codes uit te breiden, zoals gevraagd onder artikel 23 van het uitvoeringsbesluit inzake de algemene investeringen.

Artikel 16, 4°

De Raad vraagt om hier eveneens "*onderwijsinstelling*" in « *onderwijsinrichtingen en opleidingsinstellingen* » te wijzigen.

STEUN VOOR PRE-ACTIVITEIT EN OM EEN BEROEP TE DOEN OP STUDIES EN OP DE DIENSTEN VAN EXTERNE CONSULENTEN

Artikel 4, 1°

De Raad is van mening dat deze voorwaarde geen bestaansreden heeft, omdat ze personen zou uitsluiten die niet in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest woonachtig zijn, maar die in het Brussels Gewest wel een onderneming wensen op te richten of over te nemen.

Artikel 6, §2

Het VOB en de middenstandsorganisaties zijn van mening dat de *stelselmatige* raadpleging van een erkende organisatie overdreven en onnodig is en bovendien de procedure enkel maar zal verlengen. Men kan de bepaling van artikel 11 van Hoofdstuk III overnemen, waarbij het bestuur de mogelijkheid heeft om bij twijfel over de bevoegdheid van de voorgestelde consultant, een externe deskundige uit een lijst van consultants te raadplegen of desgewenst een erkende organisatie te raadplegen.

Artikel 16

De middenstandsorganisaties stellen dat de tekst "*Enkel de studies of de diensten van externe consultants die een uitzonderlijk of dringend karakter hebben en die dienen om een punctueel probleem op te lossen...*" evengoed kan worden vervangen door "*schriftelijke, specifieke, waardevolle raadgevingen en aanbevelingen, verleend door een externe consultant, die bestaan uit een analyse van de probleemstelling, een eigenlijk advies, en een implementatiegedeelte, eventueel gevolgd door een begeleiding bij de implementatie ervan, en die uitsluitend of hoofdzakelijk gericht zijn op het verbeteren van het huidige of toekomstige bedrijfsfunctioneren van de onderneming*".

Artikel 10, 5°

De Raad is van mening dat de woorden "*intern over voldoende deskundigheid beschikt*" te breed geformuleerd zijn en aan de administratie een te ruime (en subjectieve) beslissingsruimte laten.

Artikel 11

De Raad vraagt om hier "*minstens 2 jaar actief*" door "*minstens 2 jaar relevante ervaring*" te vervangen.

Artikel 13

Met dit artikel wordt de steun op 50 % van de prijs van de studie of dienst (het woord maximaal, artikel 8, § 3 van de ordonnantie van 01/07/93 waar naar verwezen door artikel 2, §1 van het oude UB is weggefallen) bepaald. De minimumsteun zakt naar 500 € (ipv 1000), de maximumsteun zakt naar 15.000 € (ipv 25.000 €). Hier wordt nog een voorwaarde rond eigen middelen en schulden aan toegevoegd. Het VOB en de middenstandsorganisaties kunnen met deze bijkomende beperkingen niet instemmen.

STEUN AAN ONDERNEMINGEN BESTEMD VOOR KINDEROPVANG

De middenstandsorganisaties vragen hoe deze maatregel zich tot de federale maatregelen verhoudt en zijn van mening dat er voor de definities "*nieuwe plaats*" en "*opvangvoorziening*" een afstemming met Kind & Gezin noodzakelijk is.

*
* *